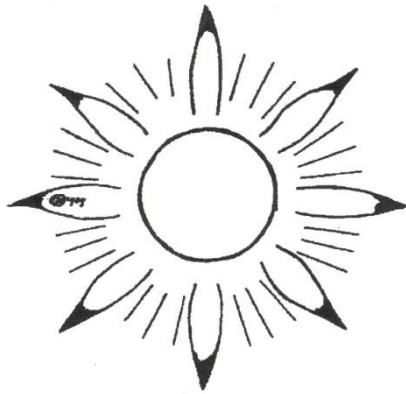

VIER EENHEID

KERKBLAD VAN DE DOOPSGEZINDE GEMEENTEN:

Noordoost Nederland en Sappemeer-Noordbroek

Inhoud	blz.
Pinksteren, feest van vuur en wind	1
Gedicht: Vuur en Wind	2
Nieuws uit de gemeenten	2
Gemeente Sappemeer-Noordbroek	3
Attestatiebericht	3
Thema thuis op aarde	3
Betere wereld	3
Buitendag	4
EN DAN NOG DIT	4
Buitendag	4
Drie kerken concert	5
Vrouwen en het Pinksterverhaal	5
Het hol van de tijger trotseren	6
Gebed om de geest	7
KERKDIENSTEN	8
Koffiediensten	8
Kopij volgende blad	

PINKSTEREN, FEEST VAN VUUR EN WIND

Het volgende blog is overgenomen van de website van de Franciskaner beweging, geschreven door Peter Vermaat.

Pinksteren is het feest van het enthousiasme, wat letterlijk betekent, 'in God zijn'. Het is het feest van het begeesterd raken. Niet langer blijven de leerlingen angstig achter, weggekropen achter de luiken. Nee, ze treden naar buiten. Er ontstaat een nieuw begin.

In Handelingen 2:1-13 verschijnt de Heilige Geest als een storm en in tongen van vuur. De leerlingen beginnen te spreken in vreemde talen, zodat iedereen hen kan verstaan. Het zijn beelden die teruggaan op de openbaring van God op de berg Sinai, toen God zijn volk de Tien Geboden gaf. Volgens een Midrasj (een joodse wijze van interpreteren) van rabbi Johanan deelde Gods donderende stem op de Sinai zich op in zeventig stemmen, in zeventig talen, zodat alle volken de afkondiging van de Thora konden verstaan.

Zeventig is het symbool voor alle volken, dat wil zeggen dat Gods geboden bedoeld zijn voor iedereen.

In de TeNaCH vinden we: *'Zie mijn woord is als vuur, zegt de Heer, en als een hamer die een rots vaneen splijt* (Jer. 23,29 Willibrord Vertaling).

Rabbi Ismaël heeft geleerd: zoals een voorhamer veel vuursplinters veroorzaakt, zo wordt het woord van God verdeeld in zeventig tongen van vuur.'

In het jodendom zijn verhalen bekend over hoe rabbijnen zich bezighielden met de woorden van de Thora, de Profeten en de Geschriften. Waar dit goed gebeurt, staan zij in vuur en vlam. Zo vertelt een verhaal uit de Talmoed dat twee rabbijnen onderweg waren en elkaar over Gods woord spraken. Ze stapten van hun ezel af en gingen onder een boom zitten. Ze raakten dermate begeesterd, dat zelfs de bomen in lichterlaaie stonden en een lied begonnen te zingen. En van Jonathan ben Uzziël, een tijdgenoot van Jezus zei men, dat als hij in de Thora studeerde elke vogel die over hem heen vloog verbrand werd (door het hem omringende vuur).

Waar mensen laaiend enthousiast zijn, verspreidt hun geestdrift zich als een lopend vuurtje.

In Fioretti XV vinden we een verhaal over Franciscus en Clara, hoe zij elkaar met enkele andere broeders en een zuster troffen in Portiuncula rond een sobere dis en hoe zij door de woorden van Franciscus zo betoverd raakten over God, dat het voor de mensen in Assisi en Bettona leek alsof daar de kerk, het broederverblijf en het bos in brand stonden. Toen dan de inwoners kwamen toegesneld om het vuur te blussen, ontdekten ze geen vuur maar zagen ze een gezelschap in contemplatie verzonken. Waar mensen laaiend enthousiast zijn, verspreidt hun geestdrift zich als een lopend vuurtje. Vanaf die tijd gaat er dan ook vaak een nieuwe wind waaien, zoals in de dertiende eeuw gebeurde, waarin de franciscaanse beweging is ontstaan.

De Italiaanse beeldend kunstenaar Fiorenzo Bacci heeft van de wind en het vuur een beeld

Vuur van Bacci

Wind van Bacci

gemaakt. Ze zijn te vinden als je vanuit Assisi over de Monte Subasio gaat. Eerst kom je het beeld 'het vuur' (il fuoco) tegen en als je doorrijdt zie je het beeld van 'de wind' (il vento). Dit beeld lijkt sterk op dat van het vuur. Vuur en wind zijn beide onstuimig. Je hebt ze niet in de hand, ze gaan eerder met jou aan de haal.

Vuur en wind

Luister of het begint
ergens zal het gaan zingen
tegen het klagen in
helder en vol geheim
sterker dan harde woorden
warmer dan heet getwist
vuur van andere oorsprong
storm van een nieuw bewegen
dwars op de geest van de tijd
onrust en nochtans vrede
wacht maar en wees bereid

Inge Lievaart

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

NIEUWS UIT DE GEMEENTE

Sappemeer-Noordbroek

ATTESTATIEBERICHT

Zuster G.Abbring-Hendriks is van de Doopsgezinde Gemeente Groningen overgeschreven naar de Doopsgezinde Gemeente Sappemeer.

Zuster Abbring woont in Hoogezand en we hopen dat ze zich thuis voelt in onze Gemeente.

THEMA THUIS OP AARDE

Van God is de aarde en al wat leeft zo klinkt het in psalm 24.

Dat laat zien dat we met allerlei andere mensen , dieren en planten de aarde mogen bewonen.

Hoe doen we dat ?

Wie of wat inspireert ons daarbij en geeft ons richting?

En hoe raken vreemdelingen op aarde thuis (Ruth)

BETERE WERELD

Ik hoop op een betere wereld

Waarin mensen accepteren

Dat iedereen anders is

En zijn eigen kwaliteiten heeft

Niet zomaar vanzelf komt

Ik hoop op een wereld

Zonder oorlog en pijn

Zonder pesterijen en gesar

Maar ik verwacht dat ik zelf

Dan niet rustig kan afwachten

Ik hoop op een wereld

Waar niemand honger heeft

En iedereen genoeg verdient om van te leven

Maar ik verwacht dat dat alleen lukt

ALS IEDEREEN MEEWERKT.

BUITENDAG 15 mei

Het thema was Thuis op aarde maar iedereen voelde zich in ieder geval thuis op Fredeshiem. Het was een dag van vieren en ontmoeten . waar de 160 mennisten konden genieten van een mooi programma en een zonovergoten dag. De collecte was bestemd voor Wereld Werk Oekraïne totaalbedrag 680 euro.

Zie onderstaand verslag.

EN DAN NOG DIT . . .

'THUIS OP AARDE' Regionale Buitendag op 'Buitengoed Fredeshiem' zondag 15 mei 2022

GDS, FDS en Ring Zwolle organiseerden een Buitendag voor Doopsgezind Noord Nederland. Met plezier en ontspanning, bezinning en inspiratie en vooral door de ontmoeting, waar we zo'n behoefte aan hebben.

Het thema voor deze dag was 'Thuis op aarde'. De aarde is niet alleen de plek waar we wonen, maar ook de plek waarvoor wij met elkaar verantwoordelijkheid dragen. Nooit eerder werd dit ons zo duidelijk gemaakt als in deze afgelopen twee jaar. Het is ons aller verantwoordelijkheid om gelukkig te kunnen zijn. Door geluk te scheppen voor anderen en onszelf kleuren wij de wereld mooi. Deze dag was ervoor bedoeld om elkaar daarin te bemoedigen.

Een groepje van 4 families was de avond te voren al gekomen en kampeerden gezamenlijk op camping de Wielewaal. In de loop van de ochtend kwamen de andere deelnemers binnen druppelen.

Vanuit de verschillende gemeenten kwamen meer dan 180 broeders en zusters naar Fredeshiem. Alle leeftijdsgroepen waren vertegenwoordigd, waardoor het een levendige dag werd. Een zonovergoten bijeenkomst, waarbij iedereen dankbaar was dat het mogelijk was elkaar weer te ontmoeten.

De buitendag begon met een ochtendviering waarbij ds. Roelof Akse voorging. De muzikale begeleiding werd verzorgd door Jelma Wieggersma. Psalm 46 werd voorgelezen uit de NBV, waarna in de overdenking over het thema 'thuis op aarde' hierbij werd stil gestaan.

Alle aanwezigen kregen de mogelijkheid om een voorbede op een briefje te schrijven, en deze te hangen aan een tak van een bijzondere oude wilg, waarna er enkele werden voorgelezen tijdens het gebed.

Na de ochtendviering ging iedereen uiteen naar de verschillende workshops. De kinderen en tieners deden samen met enkele volwassenen het spel 'levend Stratego' in het bos. Er waren workshops met ruimte voor inhoudelijk gesprek, er werd creatief gewerkt met hout, er was een lezing en gesprek over landbouw en biologische veehouderij in de wereld. Voor deze workshop was veel belangstelling. Ook was er veel belangstelling voor een spirituele wandeling en de workshop zingen. De prachtige liederen klonken over het hele terrein van Fredeshiem, en inspireerden de anderen tijdens de verschillende workshops.

Na een heerlijke lunch werd de dag afgesloten met een middagvesper, opnieuw onder leiding van ds. Roelof Akse met hulp van Hanna Bruin.

Hanna was verkleed als een Mennonietische vluchteling die vanwege de revolutie uit Oekraïne werd verdreven. Op haar vlucht nam ze het graan en de zaden mee, die ze had verstopt in de zomen van haar rokken. Ze verweefde haar eeuwenoude vluchtverhaal met het vluchtelingenverhaal van nu. Haar toneelspel sloot mooi aan bij het verhaal wat Menno de Vries vertelde over het verbouwen en het verwerken van het Oergraan in Witmarsum.

Met de woorden van:

Vervuld van uw zegen, gaan wij onze wegen, van hier, uit dit huis, waar uw stem wordt gehoord, in Christus verbonden, tezamen gezonden, op weg in een wereld die wacht op uw woord. Om daar in genade uw woorden als zaden te zaaien tot diep in het donkerste dal, door liefde gedreven, om wie met ons leven, uw zegen te brengen die vrucht dragen zal.

werd deze bijzondere Buitendag vol ontmoetingen afgesloten.

De collecte bij de uitgang was bestemd voor Doopsgezind WereldWerk ten bate van Oekraïne. De opbrengst was het prachtige bedrag van 650 Euro.

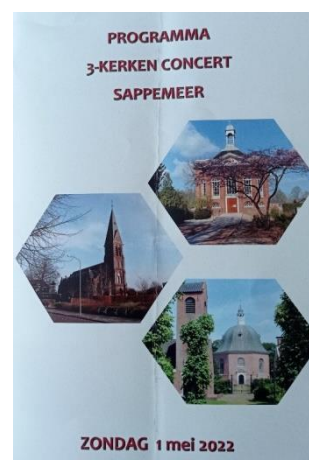
Atsje Kooiker-vd Meer

DRIE KERKEN CONCERT

Op zondag 1 mei j.l. vond opnieuw het “Drie kerken concert” plaats in Sappemeer. Na drie keer begint het een traditie te worden en dat verdient het alleszins. Het begon, zoals gewoonlijk in de Doopsgezinde kerk (Vermaning) met een concert voor orgel en sopraan. Deze keer met als uitvoerenden Stef Tuinstra (orgel) en zijn dochter Gerdine Tuinstra (sopraan). Na ruim drie kwartier in deze volle kerk geluisterd te hebben liep het hele publiek naar de overkant, waar we in de schitterende Rooms Katholieke Willibrorduskerk werden ontvangen met koffie/thee met koek.

Helaas is bij een storm in 1972 de toren omgewaaid, waarbij het in kerk aanwezige pijporgel helemaal verwoest is en helaas nooit meer vervangen. Het tweede concert in deze kerk is dan ook steeds een koor of een orkest. Deze keer het Kielzogorkest onder leiding van Wim Lever. Er volgde een gevarieerd programma, gelardeerd met een muziekverhaal (gecomponeerd door Wim Lever) naar de sage over het ontstaan van Sappemeer. Naast deze muziek werd het verhaal ons Op een spannende wijze verteld door Bert op 't Ende. Vervolgens begaven wij ons naar de Koepelkerk, waar wij genoten van het orgelspel van Euwe Zijlstra en zeker niet minder van 'De Highland 5'. Een koperkwintet, bestaande uit Erik Dijksterhuis (bugel), Michiel van der Veen (trompet), Jan Havinge (ook trompet), Theo Dijksterhuis (trombone), Gouke Visser (hoorn) en Leo Jager (e-bas/ tuba).

Al met al, heb ik ook deze keer genoten van dit 3 kerken concert 2022.

de

Gerard Iwema

VROUWEN EN HET PINKSTERVERHAAL

Over een voorstelling van Maria met andere vrouwen, Pinksteren. Dominicanes Plautilla Nelli maakte in 1554 een schilderij.

Zuster Plautilla Nelli heeft, voor zover bekend, één keer een afbeelding gemaakt van het pinksterfeest. Het is een groot schilderij, dat hangt in de San Domenico in Perugia. Ze schilderde het in 1554. Het is mogelijk dat ze dit schilderij al heeft gemaakt voor deze basiliek, die een belangrijke dominicaanse kerk was in deze regio.

In tegenstelling tot bijvoorbeeld Kerst en Pasen, werden er in verhouding weinig schilderijen met het thema Pinksteren gemaakt. Dat is eigenlijk merkwaardig: het is immers het feest van de openbaring van de heilige Geest. Ook is Pinksteren het feest van de geboorte van de kerk.

Op de meeste schilderijen die er gemaakt zijn rond het pinksterfeest zien we de twaalf apostelen in een ruimte zitten. In de Bijbel kunnen we in Handelingen 2 lezen dat ze samen bijeenwaren in een huis. Wie die personen allemaal zijn, wordt niet duidelijk uit het verhaal. In het hoofdstuk ervoor, Handelingen 1, kunnen we wel lezen dat na de Hemelvaart van de Heer de apostelen teruggingen naar Jeruzalem en hier een bovenzaal betrokken. Daar waren ook Maria, enkele vrouwen en Jezus' broers.

Als er op de pinksterschilderijen al vrouwen of een vrouw zijn afgebeeld, dan is dat vooral Maria. Als moeder van de kerk is zij een logische persoon bij de geboorte van de kerk. Heel soms zijn er meer vrouwen afgebeeld, net als op het schilderij van Plautilla. Op het schilderij zien we centraal Maria geschilderd. Boven haar zweeft de Heilige Geest in de vorm van een duif. De duif heeft een ronde schijf achter zich, de zon. Het is het licht van Christus die de ruimte verlicht. Uit de borst van de duif zweven er allemaal vlammetjes de ruimte in, die blijven hangen boven de hoofden van de aanwezigen.

In het verhaal in de Bijbel is er helemaal geen sprake van een duif, maar van een wind die het huis vulde. Nelli was niet de eerste schilder die voor het uitbeelden van de Geest in het pinksterverhaal terug greep naar het symbool van de duif. Het is natuurlijk gemakkelijker om de Geest op deze manier uit te beelden en de toeschouwer wist door de afgebeelde duif en de vlammen meteen welk verhaal werd afgebeeld.

Om Maria zien we vier vrouwen zitten. Meteen links van haar zitten Maria van Magdala, te herkennen aan het zalfpotje dat ze in haar handen houdt. Zij is ook de enige vrouw die niet gesluierd is. Dat duidt erop dat ze ongehuwd is. De andere vrouwen hebben wel allemaal een sluier op. Het is dan wel niet bekend welke vrouwen er aanwezig waren bij het pinksterfeest, maar kunstenaars door de eeuwen heen hebben hiervoor teruggerepen op de verhalen rond de verrijzenis van Christus. In die verhalen worden wel een aantal vrouwen bij naam genoemd. Wat wel erg opmerkelijk aan het schilderij is, is dat de vrouwen prominent in beeld zijn. De apostelen worden her en der zelfs wat weggedrukt op het doek. De hele compositie is erop gericht dat de aandacht automatisch naar Maria getrokken wordt, en naar de duif boven haar: de Geest en de moeder staan in deze afbeelding direct met elkaar in verbinding. Het is het centrum van rond de hele geschilderde ruimte draait. Passend bij Pinksteren.

zr. Marga Zwiggelaar o.p. Ontleend aan het Bulletin van de zusters dominicanessen van Neerbosch bron: nieuwsbrief dominicanen

HET HOL VAN DE TIJGER TROTSEREN

Op zijn vlucht door de woestijn klimt de zon steeds hoger. Een hol is de enige plek die schaduw biedt. Maar wat zal hij daarin aantreffen? Een tijger, een hyena, een ratelslang? Voorzichtig nadert hij. Het hol is leeg. Voor nu.

Yahya is Somalië ontvlucht. Zijn broer werd voor zijn ogen vermoord, vader en moeder trof hij dood aan. Hij zocht tevergeefs naar zijn vrouw en kinderen. Uiteindelijk vluchtte hij. Zo komt hij in dat hol terecht, in Jordanië, en weet hij na een lange, barre tocht in 2007 Nederland te bereiken.

Identiteit ontkend

De IND gelooft echter niet dat Yahya uit Zuid-Somalië komt. Er komen taalanalyses, hij beantwoordt kennisvragen goed en getuigen verklaren dat hij echt uit Zuid-Somalië komt, maar de IND blijft erbij: geen Zuid-Somaliër. Het duurt tot 2016 voordat Yahya erin slaagt zijn geboortekte te bemachtigen en een nationaliteitsverklaring te krijgen van de Somalische ambassade. Maar volgens de IND staat de authenticiteit niet vast. Bijzonder, om officiële documenten van de ambassade in twijfel te trekken. Maar de rechtbank en de Raad van State gaan erin mee. Achteraf is dat in strijd met het oordeel van het Hof van Justitie van de Europese Unie: dat oordeelt in 2021

dat Nederland veel te hoge eisen stelde aan documenten bij opvolgende asielaanvragen. Maar daar heeft Yahya in 2018 niks aan.

Droom

Zo zit Yahya al sinds 2007 in onzekerheid. Maar dan wordt, in het najaar van 2021, INLIA benaderd: Yahyas vrouw en kinderen leven nog en zoeken hem. "Een droom", zegt Yahya. Hij krijgt foto's van zijn vrouw, zijn inmiddels volwassen kinderen en hún kinderen. Hij is opa! Zijn gezin is via het Rode Kruis en de UNHCR in Minnesota beland.

Radicaal besluit

Gezinshereniging zo snel als kan, zou je denken. Maar het blijkt ingewikkeld om te regelen dat hij hiervandaan naar de VS kan. Zolang hij afhankelijk is van de Nederlandse overheid, wordt hij nooit met zijn gezin herenigd, denkt Yahya. Hij neemt een radicaal besluit: hij gaat terug naar Somalië. Ja, daar is het onveilig. Maar nog langer hier afwachten; nog erger. Yahya neemt het heft in handen. Eerst terug, daarna ziet hij wel verder. De man die het hol van misschien wel een tijger trotseerde, laat zich niet langer uit het veld slaan.

Naschrift INLIA: Yahya is inmiddels in Mogadishu, INLIA houdt contact met hem.

GEBED OM DE GEEST

Gij zendt uw Geest uit:
wij worden herschapen
en Gij vernieuwt
het gelaat van de aarde!

Als wij elkaar overschreeuwen,
doof voor elkanders taal,
als harde woorden ons toesluiten,
laat dan uw Adem ons open maken!

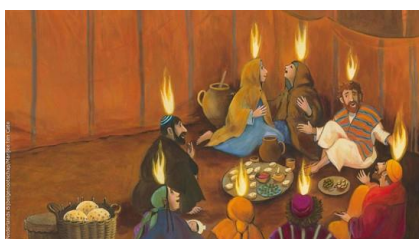
Als onmacht ons beheert
om de taal van de liefde te spreken
en wij niet kunnen luisteren,
laat dan uw Vuur ons zacht maken!

Als ons leven opdroogt en verdort,
en wij worden opgejaagd door de hitte des daags,
waai dan uw Wind door ons hoofd, door ons hart!

Als de aarde verstoft en sterft
in onze handen, ten dode uitgeput,
kom dan met uw Geest en herschep haar,
want

Gij zendt uw Geest uit:
wij worden herschapen
en Gij vernieuwt
het gelaat van de aarde!

Sytze de Vries

Kerkdiensten van de Doopsgezinde gemeente

Sappemeer – Noordbroek

Zondag	5 juni	10.00 uur	Pinksterviering met ds. T Kindt
Zondag	19 juni	10.00 uur	ds Els Rijkmans
Zondag	3 juli		slotdienst , die door eigen leden wordt verzorgd.
Zomerstop			
Zondag	4 september	10.00 uur	ds Els Rijkmans
Zondag	18 september	10.00 uur	Gerard Ywema
Zondag	2 oktober	10.15 uur	Broederschapsdag Groningen
Zondag	16 oktober	10.00 uur	ds T Kindt

INLEVEREN VAN KOPIJ TOT UITERLIJK
22 augustus 2022

De redactie van de *Viereenheid* wenst u fijne pinksterdagen